

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 7 oktober 1939 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av vissa i Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till folkhushållningsdepartementet m. m. framlagda förslag.

I en den 29 september 1939 dagtecknad proposition, nr 33, har Kungl. Maj:t (finansdepartementet) gjort framställning om anslag till folkhushållningsdepartementet m. m. Utskottet behandlar nu de under punkterna 2, 3 och 12 i propositionen framlagda förslagen.

1:o) **Folkhushållningsdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, sid. 2—8) framlagt förslag beträffande personalförteckning, avlöningsstat och avlöningsanslag för folkhushållningsdepartementet.

Till grund för förslagen ligger en av landshövdingen K. Levinson jämlikt honom meddelat uppdrag upprättad promemoria om inrättande av ett folkhushållningsdepartement. Enligt nämnda promemoria skulle för den närmast under departementschefen sorterande ledningen av folkhushållningsdepartementets angelägenheter inrättas en statssekreterar- och en expeditionschefsbefattning. Till statssekreterarens avdelning skulle knytas en lagbyrå under ledning av en byråchef för lagärenden. Därjämte skulle å nämnda avdelning, i viss analogi med den anordning som träffats inom finansdepartementet, inrättas en ytterligare byråchefsbefattning i samma lönegrad som lagbyråchefstjänsten. Till biträde åt statssekreteraren skulle avses en förste kanslisekreterare. För expeditionschefens avdelning har i promemorian beräknats en förste och en andre kanslisekreterare samt en amanuens. Vidare skulle finnas anställda en registrator, ett kanslibiträde, två kontorsbiträden och två expeditionsvakter.

För föredragningen i statsrådsberedningen skulle enligt utredningsmannens förslag anlitas tjänstemän från vederbörande underlydande krisorgan, med undantag dock för föredragningen av ärenden som avse klagan över krisorgans beslut.

Departementschefen har anfört bland annat följande:

Den nu föreslagna organisationen av det nya departementet avviker från den för departementen normala i det avseendet, att särskilda kanslibyråer

med till dem knutna föredragande för olika grupper av förvaltningsärenden icke skulle förekomma. Förslaget bygger i stället på att föredragningen av dylika ärenden i stor utsträckning skulle kunna ombesörjas av tjänstemän från de underlydande krisorganen. Ärenden som avse klagan över krisorgans beslut skulle likväl föredragas av departementets tjänstemän. Jag finner mig för närvarande böra biträda förslaget i denna del.

Beträffande frågan om de tjänster, som böra inrättas i det nya departementet, vill jag understryka vikten av, att en tillräckligt stor och väl kvalificerad stab av medhjälpare ställes till departementschefens förfogande. Det av utredningsmannen framlagda förslaget till personalstat synes mig med hänsyn härtill böra godtagas. Svårigheter möta uppenbarligen att för närvarande tillförlitligt uppskatta personalbehovet. Möjligheter synas därför böra skapas för förstärkning av arbetskrafterna.

Vad särskilt angår den byråchefstjänst, som icke avses för lagärenden, får jag påpeka, att arten och omfattningen av departementets arbetsuppgifter torde göra det nödvändigt att till statssekreteraravdelningen knyta en kvalificerad tjänsteman med uppgift att biträda statssekreteraren vid beredningen av ärenden av större allmän räckvidd. Den föreslagna tjänsten synes mig erbjuda möjlighet att på ett lämpligt sätt tillgodose detta behov.

Enligt utredningsmannens förslag skulle samtliga befattningshavare beredas extra ordinarie anställning, varvid emellertid de högre tjänstemännen skulle erhålla lön enligt löneplan C i civila avlöningsreglementet. För min del får jag förorda, att sist avsedda tjänstemän, i likhet med vad som gäller för motsvarande befattningshavare inom andra departement, erhålla ställning såsom ordinarie tjänstemän, tillsatta medelst förordnande tills vidare. Vad angår kanslisekreterarbefattningarna tillstyrker jag, att dessa uppföras på extra ordinarie stat. Även den lägre icke-ordinarie personalen synes i viss omfattning böra beredas extra ordinarie anställning.

Därest personal från rikskommissionen för ekonomisk försvarsberedskap utnyttjas i det nya departementet utan att likväl anställas vid detsamma, torde kostnaderna för denna personal tillsvidare få belasta rikskommissionens anslag.

Utskottet.

Utskottet, som inhämtat att konstitutionsutskottet i utlåtande den 5 oktober 1939 tillstyrkt Kungl. Maj:ts i propositionen nr 32 framlagda förslag till lag om inrättande av ett folkhushållningsdepartement, finner angeläget, att nämnda departement, vilket såsom framgår av nyss angivna proposition skall vara av provisorisk karaktär, snarast möjligt kan träda i verksamhet. Mot det förslag till departementets organisation, som framlagts i den nu förevarande propositionen, har utskottet funnit sig icke böra framställa erinran. I fråga om förslagen under punkterna 1 samt 4—11 i propositionen nr 33 kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande.

Enligt propositionens förslag skulle föredragningen inom departementet — med undantag dock för ärenden avseende klagan över underlydande förvaltningsorgans beslut — kunna ombesörjas direkt av tjänstemän från sistnämnda organ. Enligt utskottets mening tala under nuvarande förhållanden övertvägande skäl för en sådan anordning.

Anslagsmedlen för det nya departementet skola enligt propositionen upptagas under en särskild huvudtitel för departementet. Förslaget härutinnan har icke givit utskottet anledning till erinran.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

- a) besluta att civila avlöningsreglementet skall äga tillämpning å befattningshavare vid folkhushållningsdepartementet;
- b) godkänna följande personalförteckning för folkhushållningsdepartementet:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 statssekreterare	C 10
1 expeditionschef	C 8
1 byråchef	C 5
1 byråchef för lagärenden	C 5
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20:	
2 förste kanslisekreterare	Eo 26
1 andre kanslisekreterare	Eo 21;

dels godkänna följande avlöningsstat för folkhushållningsdepartementet, att tillämpas under budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor 18,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	» 45,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar	
m. m., <i>förslagsvis</i> kronor 40,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 1,500 kronor 41,500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5,000
5. Dyrtdistillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,200
6. Barntillägg, <i>förslagsvis</i>	» 800
Summa kronor 111,500;	

c) till *Folkhushållningsdepartementet*: Avlöningar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under en huvudtitel för folkhushållningsdepartementet anvisa ett förslagsanslag av 111,500 kronor.

2:o) **Folkhushållningsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid 8) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkhushållningsdepartementet: Omkostnader* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under en huvudtitel för folkhushållningsdepartementet anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

3:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 14) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under en huvudtitel för folkhushållningsdepartementet anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 7 oktober 1939.

På första särskilda utskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Gränebo, Åkerberg, Domö, Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund*, *Eriksson* i Ljusdal, *Lindström, Andersson* i Fältenborg, *Andersson* i Rixö och *Nilsson* i Fredriksfält; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Bagge**, *Björklund, Svensson* i Grönvik, *Olsson* i Gävle, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Falkenberg, *Andersson* i Löbbo, *Ericson* i Boxholm, *Carlström* i Södergården, *Andersson* i Dunker och *Lundberg*.

* Ej närvarande vid justeringen av utlåtandet.